

En faglig anmeldelse af materialet på maghreb.dk

Af lektor, cand. Mag Morten Bülow

Materialerne på maghreb.dk matcher læreplanens krav på en vedkommende og levende måde. De enkelte dele honorerer på forskellig måde kravene til undervisningen i samfundsfag. En vigtig pointe med materialet er at vise et mere nuanceret billede af Nordafrika end det der tegnes i medierne. Gennem de personlige historier illustreres, at menneskerettigheder ikke er en vestlig opfindelse, men at ildsjæle i regionen i mange år har kæmpet for præcis de samme værdier, som vi har en tendens til at kalde "vestlige" - og stadig gør det. Den er en vigtig og ofte overset pointe. Der er mange spændende diskussionsemner gemt her: 'dem' og 'os', mediernes fremstilling af Mellemøsten og Nordafrika, Muhammed-sagen, kampen mod terrorisme, respekt for menneskerettighederne osv.

Materialet indeholder en række diasshows og film, som er suppleret med tematiske tekster og baggrundsartikler. Her er nogle eksempler:

"Som sunket i jorden": eksemplerne fra Algeriet er uhyggelige og alligevel giver de os som betragtere en fornemmelse af, at det ikke er afmægtige og nedbrudte menneskers skæbner, vi er vidner til. Billederne og teksten hænger meget fint sammen, og de lægger op til arbejde med spørgsmålene om, hvorfor et regime ikke ønsker at etablere "*uafhængigt retssystem som en nødvendig forudsætning for demokrati (magtens tredeling, ingen dom uden lov (legalitetsprincip), ingen straf uden dom, domstolskontrol med forvaltningen)*". Den oplagte vinkel; demokrati og empowerment (herunder betydningen af det civile samfund) i forhold til regimernes forbrydelser, vil et forløb med dette materiale, også inddrage. Faktateksten 'Forsvindinger' fungerer fint, men jeg kunne godt have tænkt mig, én sætning eller to om, hvorfor regimet / de islamistiske militser anvendte bortførelser – hvad var deres rationaler? Kan ondskab være rationel? I elevernes arbejde med materialerne bør disse problemstillinger indgå.

"Tilbage til dødens trekant" og "Børnene fra Ben Talha" åbner med de stærke billeder og den rolige speak for mange væsentlige emner. I opgaverne til de to diasshow vil jeg komme ind på emner som terrorisme, borgerkrig og guerillakrig. Det er også naturligt at overveje, hvordan man kan behandle spørgsmålet om, hvorfor terroristerne anvender frygt til at styre befolkningsgrupper. Her kan faktalink om Terrorismen evt. bruges. Jeg mener også, man kan komme ind på dilemmaet om hævn vs. straf eller forsoning som forudsætning for varig fred. Her kan der lægges linjer ud til en sociologisk behandling af begrebet tillid, som er et af modebegreberne i øjeblikket (men det er bare

strøtanker). Teksterne til temaet om Algeriet er overvejende historiske og undervisningen bør inddrage nogle mere teoretiske og juridiske elementer (bl.a. via www.menneskeret.dk)

"Twilight" indeholder en meget fin balance mellem behandlingen af fortidens forbrydelser, og de problemer fortiden påfører nutidens marokkanere. Den er stærk på en rolig og ikke påtrængende facon, som jeg godt kan lide. Det skyldes måske de to lag i 'historien' ... Det er meget fornuftigt og anvendeligt, at producenterne har valgt at sætte beskrivelserne af hovedpersonerne i Twilight ind. De faglige tekster er velskrevne og rammer niveauet perfekt. 'Veje til forsoning' er et centralt og relevant fagligt emne, som eleverne kan bruge lang tid på at debattere. Diskussioner af rimeligheden i at anvende totur, kan de også bruge lang tid på. Den diskussion kan kædes sammen med en opgave om FN's charter.

Med udgangspunkt i maghreb.dk og filmene på siden kan underviseren få mennesker af 'kød og blod' ind i undervisningen. Forløbene på siden fokuserer på såvel demokrati som menneskerettigheder, men først og fremmest viser de, at der eksisterer mennesker, der kæmper imod krænkelser af menneskerettighederne. Menneskerettighedsforkæmpere kan man vel ikke kalde personer og deres historier skal sættes ind i en historisk eller teoretisk ramme, for at kunne fungere i undervisningen, men når de individuelle historier knyttes til teksterne under de enkelte lande eller menupunktet 'menneskerettigheder' fungerer de fint i undervisningen – såvel i 1. som i 2.g.

I diasshowet 'Ben Alis sorte får' møder man tre personer fra det tunesiske civilsamfund, som hver dag oplever, hvordan regimet forsøger at spænde ben for deres arbejde. Den første er Radhia Nasraoui, der er advokat og fortaler for menneskerettigheder i Tunesien. Radhia kæmper en langvarig og indædt kamp mod regimets trang til at beskytte sig selv mod kritik. Til temaet om ytringsfrihed er der skrevet tre korte artikler om menneskerettighedssituationen i Tunesien. Det fine ved såvel artikler som de speakede dias er, at de indeholder tilstrækkelig information til at kunne indgå i en faglig undervisning med stort udbytte.

Med udgangspunkt i maghreb.dk og filmene på siden kan underviseren få mennesker af 'kød og blod' ind i undervisningen. Forløbene på siden fokuserer på tre forskellige konkrete aspekter af menneskerettighederne, men først og fremmest viser de, at der eksisterer mennesker, der kæmper imod krænkelser af menneskerettighederne. Menneskerettighedsforkæmpere kan man vel ikke kalde personer og deres historier skal sættes ind i en historisk eller teoretisk ramme, for at kunne fungere i undervisningen, men når de individuelle historier knyttes til teksterne under de enkelte

lande eller menupunktet 'menneskerettigheder' vil de kunne fungere fint i undervisningen – såvel i 1. som i 2.g.